

2.FERHAT VE ŞİRİN

“Ferhat ile Şirin” hakkındaki güzel söylentiler 7.yüzyıldan sonra doğu edebiyatında klasik bir konu haline geldi. Pek çok şair bu konuyu işleyen destan yazdı. Azerbaycan’ın 12.yüzyıldaki ünlü şairi Nizami Gencevi, 15.yüzyılın büyük söz ustalarından Ali-Şir Nevai bu konuyu yeniden ele alıp, ilk defa öz Türkçe (nefisi Türki) kullanarak daha öncekinden uzun bir “FERHAT ile ŞİRİN” destanını yazdı. Ali-Şir Nevai’den sonra pek çok şair “FERHAT ile ŞİRİN” konusunda eser yazmaya çalıştı, ancak bu destanlar Nevai’nin yazdığı düzeyden çok geride oldukları için o kadar önem kazanmadılar.

Uygur klasik edebiyatı hazinesinden esinlenen ve güç alan ünlü şair Abdurehim Nizari, Nevai’den sonra “FERHAD İle ŞİRİN” destanını yazarak edebi yeteneğini gösterdi. Ali-Şir Nevai’nin üslubunu kullandı. Ancak, Nevai’ni taklit etmedi, kendine özgü üslup yaratarak destan konusu ve edebiliği açısından büyük bir sosyal değer kazandırabildi. Nevai’nin kullandığı tasvir ve düşünceleri tekrarlamadı. “FERHAT ile ŞİRİN” destanında Nevai, “aruz vezninin oldukça ağdalı bir kalıbını kullanmış iken, Abdurehim Nizari aynı destanı aruz vezninin çok daha basit bir kalıbını kaleme aldı.

Abdurehim Nizari,Nevai’nin emeğine büyük saygı duymuştur. Ama eserin dili ve temasını seçerken kendine özgü üslubu kullanmıştır.Destanlarını kısa, canlı ve basit halk dili ile yazmaya çalışmıştır.

Şairin destanın her bir bölümü sonunda;“Bu destanda okuyucunun kolay anlaması için olayları kısaca anlatmaya çalıştım.Bunların aslı Nevai’nin “Hemse”sinde uzun uzun anlatılmıştır.Söylenmesi gereken her şey orada söylenmiştir.”demesi bizim yukarıdaki düşüncemizi desteklemektedir.

Nizari bu destanı ile toplumcu düşüncüyü, insan sevgisini, birlik- beraberliği,bilimi övmüş ve karanlık dönemin hükümdarlarına meydan okumuştur.